

SAMMANSTÄLLNING AV STÖD OCH RESURSER KOPPLAT TILL MÄNS VÅLD MOT KVINNOR OCH VÅLD I NÄRA RELATIONER I CENTRALA ÖSTERGÖTLAND

2020-05-05



Innehåll

Bakgrund	3
Aktuell lagstiftning	3
Om våld	4
Nationella resurser	6
Regionala resurser	8
Kommunala resurser	8
Linköpings kommun	8
Åtvidabergs kommun	9
Kinda kommun	9
Webbaserad hjälp/metodstöd	9
Nationella nätverk för yrkesverksamma	10

Bakgrund

Det övergripande mål som riksdagen har fastställt för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det sjätte jämställdhetspolitiska målet lyder: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet. [Länk](#)

SKL har träffat en överenskommelse med regeringen om att stärka jämställdhetsarbetet lokalt och regionalt 2018–2020 [länk](#). Satsningen omfattar arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, könsstymning, tvångsäktenskap, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Samordningsförbundet Centrala Östergötland har inom ramen för ESF projektet Samordningsbron tagit fram det här dokumentet i syfte att sprida information och kontaktvägar. Sammanställningen är en förteckning över stöd och resurser som finns i samhället för medborgare som har behov kopplade till våld i nära relationer. Vi har i vårt arbete inspirerats av och även kopierat text från ”*Sammanställning av arbete kring mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer inom Västra Götaland*”. [Länk](#) Vi har även tagit del av material från NNS arbete under namnet ”Stoppa våldet”. [Länk](#) Vi har även tagit del av material framtaget av Linköpings kommun samt Länsstyrelsen i Östergötland.

Aktuell lagstiftning

Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är stora samhällsproblem. Regeringen har beslutat om en nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Strategin är tioårig och började gälla den 1 januari 2017. [Strategin](#)

I 5 kap 11 § socialtjänstlagen (SoL) fastställs att socialnämnden ska verka för att den som utsätts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp: ”socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation.” Socialnämnden ska också särskilt beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott och kan vara i behov av stöd och hjälp. [Hemsida](#)

Hälso- och sjukvården och tandvården ska arbeta för att förebygga ohälsa. Hälso- och sjukvården och tandvården ska uppfylla krav på god vård och tandvård, och de har ett särskilt ansvar att beakta barns bästa, i enlighet med gällande lagstiftning; Hälso- och sjukvårdslagen, Tandvårdslagen och Patientlagen. En förutsättning för att hälso- och sjukvården ska kunna erbjuda adekvat vård, stöd och hjälp är att våldsutsattheten upptäcks. [Hemsida](#)

För att förtydliga ansvar och ge vägledning åt kommuner och landsting har Socialstyrelsen publicerat föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer som omfattar socialtjänstens, hälso- och sjukvårdens och tandvårdens arbete (SOSFS 2014: 4) [Hemsida](#)

Socialstyrelsen har också gett ut en handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot våld i nära relationer som komplement till föreskrifterna. [Hemsida](#)

Om våld

Hämtat från förordet till *”Nu har vi kommit över tröskeln”* skrivet av Anita Kruse och Carina Eliason. *”Barn, ungdomar och vuxna som utsatts för olika former av våld samt barn och ungdomar som bevittnat/upplevt våld under sin barndom utgör en riskgrupp för att utveckla psykisk och fysisk ohälsa i anslutning till våldet och/eller senare i livet. I många fall har de olika kontakter med hälso- och sjukvården i form av verksamheter som t.ex. barnhälsovård och mödrahälsovård, ungdomsmottagningar, barn- och ungdomsmedicin, barn- och ungdomspsykiatri, akutmottagningar, vuxenpsykiatri, vårdcentraler och gymmottagningar.*

Våldsutsatta söker ofta hälso- och sjukvård för diffusa fysiska och psykiska symtom, men i många fall kommer varken personalen eller patienten själv till insikt om grunden till patientens ohälsa därför att hälso- och sjukvården oftast inte ställer rutinmässiga frågor om våld. Detta faktum ökar både patientens och närståendes lidande, därutöver tillkommer stora ekonomiska konsekvenser för den enskilde och för samhället t.ex. i form av sjukskrivningar. Barn och ungdomar som bevittnat/upplevt våld under sin barndom/uppväxt utgör även en riskgrupp för att själva utsättas för direkt våld både före och efter 18 års ålder. Den yttersta konsekvensen av att utsättas för våld är död.” [Länk](#)

Våld kan förekomma i olika former

- Fysiskt våld - Örfilar, dra i håret, knuffa, hålla fast, sparkar, slag mot kroppen, stryptag med mera.
- Psykiskt våld - Hot, kontroll, kränkande och nedsättande ord. Här ingår även latent våld det vill säga att leva med risken för nytt våld.
- Sexuellt våld - Påtvingade sexuella handlingar, våldtäkt.
- Materiellt våld - Förstöra inredning, dagböcker, foton med mera.
- Ekonomiskt våld - Tvingas skriva under handlingar, att inte få förfoga över egen ekonomi.
- Försummelse - kan gälla barn, äldre och personer med funktionsnedsättning och handlar om att medvetet ge felaktig medicinering, bristande hygien, lämnas utan tillsyn med mera.
- Våld mot husdjur.

”Med våld menas varje handling riktad mot en annan person, som genom att denna handling skadar, smärtar, skrämmer eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något den vill” (Per Isdal, Alternativ til vold).

Du kan göra en polisanmälan

Om du blivit utsatt för våld är det du som bestämmer om du vill polisanmäla din partner eller inte. En polisanmälan är en viktig markering att det som har hänt är ett brott. Det ger dessutom partnern en möjlighet att få hjälp att förändra sitt beteende. Inom Kriminalvården finns det speciella program för behandling av personer som använder våld mot sin partner.

OBS! Du kan få stöd och hjälp av socialtjänsten oavsett om du gör en polisanmälan eller ej.

[Hemsida](#)

Kontakter en våldsutsatt kvinna kan behöva hantera



Myndighetskontakter en kvinna kan behöva ha när hon utsatts för våld, <8-10 olika personer >30-50 i allvarliga fall, vilket kräver stor kunskap om samhället och förmåga att ta många kontakter och berätta om och om igen.



Nationella resurser

Socialstyrelsen är ansvarig för att i olika uppdrag ta fram kunskap och metoder utifrån den nationella strategin. [Hemsida](#)

JÄMY, Jämställdhetsmyndigheten, ska arbeta för att göra den nationella strategin känd, öka samordningen och bidra med kunskap, metoder och stöd i genomförandet. [Hemsida](#)

SKR, Sveriges kommuner och regioner, arbetar med att stödja kommuner, landsting och regioner med att utveckla kvinnofridsarbetet. SKR driver ett nationellt nätverk för kvinnofrid som är ett forum för att erbjuda medlemmar erfarenhets- och kunskapsutbyte. [Hemsida](#)

Barnafrid är ett nationellt kunskapscentrum med uppdrag att samla och sprida kunskap om våld och andra övergrepp mot barn. [Hemsida](#)

Brottsoffermyndigheten har ett nationellt ansvar för att handlägga ärenden om brottsskadeersättning, administrera Brottsofferfonden samt vara ett kunskapscentrum. [Hemsida](#)

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK är ett kunskaps- och resurscentrum vid Uppsala universitet. NCK arbetar på regeringens uppdrag med att höja kunskapen om mäns våld mot kvinnor och utveckla metoder för omhändertagande av våldsutsatta kvinnor. [Hemsida](#)

Kvinnofridslinjen är en nationell stödtelefon för utsatta och deras anhöriga. [Hemsida](#)
020-50 50 50

Välj att sluta är en telefonlinje som ska hjälpa personer som vill sluta använda våld mot sin partner. Telefonlinjen är ett pilotprojekt i Stockholms och Skåne län på uppdrag av regeringen. [Hemsida](#) 020-555 666

UMO – ungdomsmottagningen på nätet - är en webbplats för alla mellan 13-25 år. [Hemsida](#)

Unga relationer – en nationell stöd- och kunskapsplattform för att motverka våld i ungas parrelationer (15-20 år). [Hemsida](#)

BRIS – Barnens rätt i samhället är en ideell organisation som stödjer dig som är ung och far illa. Du kan kontakta BRIS om du har funderingar eller problem av vilket slag som helst. Att kontakta BRIS är gratis och du kan vara anonym. [Hemsida](#) 116 111

Nationellt metodstöd mot prostitution och människohandel (NMT) ger operativt metodstöd till alla kommuner, myndigheter och frivilligorganisationer i ärenden som rör prostitution och alla former av människohandel. [Hemsida](#) 020-390 000

Nationellt kompetensteam heder ska samordna och stödja arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck och dess olika uttrycksformer som t ex barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning av flickor och kvinnor. [Hemsida](#)

Stiftelsen Allmänna Barnhuset driver utvecklingsprojekt, stödjer forskning och sprider kunskap för att stärka barn i socialt utsatta livssituationer. [Hemsida](#)

Kärleken är fri är en stödchatt mot hedersvåld som drivs av Rädda Barnen, Allmänna arvsfonden och länsstyrelsen i Östergötland. [Hemsida](#)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, har flera uppdrag som rör ungas utsatthet och hälsa. [Hemsida](#)

NNS, Nationella nätverket för samordningsförbund - ingår i ett regeringsuppdrag tillsammans med Socialstyrelsen, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket för att göra tidiga upptäckter av våld för att därmed kunna erbjuda tidiga insatser. [Hemsida](#)

Kompotten. Kommunsamverkan Kompotten grundades utifrån behovet av samverkan mellan kommuner för att bistå våldsutsatta individer som behöver byta bostadsort. Samordningen av Kompotten sker via Länsstyrelsen Östergötland och innebär att kommunerna åtar sig att ta emot allvarliga hotärenden. Det gäller både partnervåld och hedersrelaterat våld och individerna ska vara myndiga. Kompotten ska endast användas i allvarliga fall. [Hemsida](#)

Boende-Jouren är en ideell förening som hjälper kommuner kostnadsfritt att förmedla platser i skyddade boenden. De driver en ideell jourtelefon. [Hemsida](#)

Rädda Barnens Centrum för stöd och behandling erbjuder psykologisk behandling till barn och ungdomar som lider av psykisk ohälsa och där insatser från samhället saknas. [Hemsida](#)

Unizon samlar över 130 kvinnojourer, tjejjourer och andra stödverksamheter som arbetar för ett jämställt samhälle fritt från våld. [Hemsida](#)

ROKS - Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige. Länk Rikskriscentrum är en riksorganisation för professionellt behandlingsarbete mot våld i nära relationer. [Hemsida](#)

HOPP - Riksorganisationen mot sexuella övergrepp, driver en jourtelefon/mail som är öppen alla dagar, dygnet runt. [Hemsida](#)

Terrafem är en ideell organisation som driver Sveriges enda rikstäckande jourtelefon för kvinnor med utländsk härkomst. [Hemsida](#) 020-52 10 10

MÄN är en ideell, feministisk organisation som startade 1993 för att engagera män mot mäns våld mot kvinnor. [Hemsida](#)

GAPF – Riksföreningen Glöm aldrig Pela och Fadime. [Hemsida](#)

Killfrågor är ett chattforum. [Hemsida](#)

Systerjouren Somaya, med erfarenhet av att arbeta med våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund och/eller muslimsk identitet, erbjuder skydd, stöd, råd, information och vägledning på många olika språk. [Hemsida](#) 020-81 82 83

RFSL's – Stödmottagning är till för hbtq-personer utsatta för trakasserier, hot och våld. [Hemsida](#) 020-34 13 16

Mansjouren är en politiskt och religiöst obunden stiftelse vars värdegrund är att alla har lika värde och vi tar emot alla som vill ha och behöver vår hjälp. [Hemsida](#) 08-30 30 20

Regionala resurser

Region Östergötland/1177 - Du som lever med våld och förtryck i en nära relation har rätt att få hjälp och stöd. Våld kan förekomma i alla slags relationer. Att bli utsatt för våld påverkar hälsan. Våldet kan ge fysiska skador, men också olika typer av långvariga besvär. Det finns hjälp att få för att ta sig ur relationen och för att må bättre. [Hemsida](#)

Novahuset är en ideell förening som erbjuder stöd och rådgivning till personer som har blivit utsatta för någon form av sexuellt övergrepp, oavsett om övergrepp skett online eller offline. Du som anhörig är också välkommen för stöd och rådgivning. Du är alltid välkommen att kontakta oss för stöd, oavsett din ålder eller könsidentitet. [Hemsida](#)

Kvinnojouren Ellinor – Den största delen av vårt arbete består av stödjande och rådgivande samtal, på telefon eller vid besök hos oss. Men vi har också ett hemligt boende för kvinnor och barn som tvingats lämna sitt hem på grund av våld. [Hemsida](#) Jourtelefon: 013-13 43 84

Tjejjouren Beata startades 1999 och är en del av Kvinnojouren Ellinor (1982) i Linköping. Vi är ideella och arbetar för att hjälpa unga tjejer, kvinnor och barn. Kärnan i verksamheten är jouren. De som söker stöd hos oss på Tjejjouren är tjejer i åldrarna 13-30. Vi finns till för alla typer av samtal och frågor. Det kan röra sig om relationer, sex, föräldrar, kompisar, mens, övergrepp eller bara allmänt mående. Målet är att hjälpa tjejer att hjälpa sig själva. Vid behov hjälper vi sökanden att leta sig vidare till vårdinstanser, polis eller socialen. [Hemsida](#) Jourtelefon: 020-31 53 84

Kommunala resurser

Linköpings kommun

Det finns stöd och hjälp för dig som utsätts för hot och/eller våld i en nära relation. Det finns det också för dig som är barn i ett hem där det finns hot och/eller våld liksom för dig som är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck. Du som är orolig för någon i din närhet kan få stöd och hjälp och du som använt våld i en nära relation kan få hjälp att ändra ditt beteende. [Hemsida](#)

LeanLink – Våld i nära relationer finns för dig som lever i en relation, där din partner använder eller har använt våld mot dig. Vi hjälper också dig som är barn eller ungdom och lever med våld i din familj. Vi finns även för dig som använder eller har använt våld mot din partner. [Hemsida](#)

Socialjouren är socialtjänstens jourverksamhet efter kontorstid. Både privatpersoner och myndigheter kan kontakta socialjouren i akuta situationer. Socialjouren kan ge rådgivning eller hjälp med sociala problem. [Hemsida](#)

Åtvidabergs kommun

Åtvidabergs kommun - Socialtjänsten i Åtvidabergs kommun erbjuder olika former av hjälp och stöd till dig som är eller har varit utsatt för våld eller andra övergrepp i nära relation. Du kan vara kvinna, man, barn eller ungdom. [Hemsida](#)

Socialjouren är socialtjänstens jourverksamhet efter kontorstid. Både privatpersoner och myndigheter kan kontakta socialjouren i akuta situationer. Socialjouren kan ge rådgivning eller hjälp med sociala problem. Åtvidabergs kommun har avtal med Linköpings kommun gällande socialjour vilket innebär att man kan vända sig hit. [Hemsida](#)

Kinda kommun

Kinda kommun – Det finns stöd och hjälp att få vid våld i nära relation. Socialtjänsten är den myndighet som har det yttersta ansvaret för att du som kommuninvånare får det stöd och den hjälp du behöver. I Kinda kommun finns även familjeteamet, hit kan du vända dig direkt för att få stöd och hjälp. Socialkontoret kan även fatta beslut om att familjeteamet ska utföra en viss insats. [Hemsida](#)

Socialjouren är socialtjänstens jourverksamhet efter kontorstid. Både privatpersoner och myndigheter kan kontakta socialjouren i akuta situationer. Socialjouren kan ge rådgivning eller hjälp med sociala problem. Kinda kommun har avtal med Linköpings kommun gällande socialjour vilket innebär att man kan vända sig hit. [Hemsida](#)

Webbaserad hjälp/metodstöd

NCK:s kunskapsbank är en webbplats som samlar kunskap inom områdena mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. [Hemsida](#)

Hos NCK finns även ett webbstöd för kommuner med en webbkurs om våld: [Hemsida](#)

Unga relationer.se är stöd- och kunskapsplattform för att motverka våld i ungas partnerrelationer. Hit kan unga mellan 15–20 år vända sig oavsett om de blir utsatta för våld, är den som utsätter någon annan eller är kompis till våldsutsatt och/eller utövare. [Hemsida](#)

Socialstyrelsens webbutbildningar, Sex mot ersättning [Hemsida](#)

FREDA – standardiserade bedömningsmetoder för socialtjänstens arbete. [Hemsida](#)

INFO generatör. I Länsstyrelsens uppdrag ingår att tillhandahålla tillgänglig information på olika språk, med stöd av Infogeneratör. Ett verktyg som ger kvalitetssäkrad information om våld och föräldraskapsstöd på flera olika språk: [Hemsida](#)

MIRA, utveckling och prövning av en interaktiv hemsida baserad på Motiverande samtal för personer utsatta för partnervåld. [Hemsida](#)

Nationellt kompetensteam heder, ger stöd till yrkesverksamma med kunskap och metod kring HRVF. Nationella kompetensteamet ligger under Länsstyrelsen Östergötland. [Hemsida](#)

Nationellt metodstödsteam mot prostitution och människohandel, NMT. [Hemsida](#)

Intersektionella perspektiv på våld i nära relationer: ett metodstöd. [Hemsida](#)

Nationella nätverk för yrkesverksamma

SKR:s Kvinnofridsnätverket [Hemsida](#)

Kvinnofridslinjen [Hemsida](#)

Nationella stödtelefonen hedersförtryck [Hemsida](#)